Rozvod a súdna rozluka

Slovakia

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

Manželstvo môže v Slovenskej republike zrušiť výlučne súd.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Rozvodom manželstva zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v §150 Občianskeho zákonníka. K vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva môže dôjsť: a) dohodou, b) súdnym rozhodnutím, c) uplynutím doby.

3.3 maloleté deti manželov

V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví aj výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov.

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom tiež v rozhodnutí o rozvode. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Súd okrem toho určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa jeho schopností a možností. Ak sa manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého súd.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Rozluku manželstva právny poriadok Slovenskej republiky neupravuje.

5 Aké sú podmienky rozluky?

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Okrem rozvodu manželstva možno manželstvo vyhlásiť rozhodnutím súdu za neplatné. Také manželstvo sa považuje za neuzavreté od samého začiatku (*matrimonium nullum*). Okrem toho môže súd vyhlásiť, že manželstvo nikdy nevzniklo (*non matrimonium*).

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

a. Okolnosti, ktoré spôsobujú neplatnosť manželstva sú:

existencia iného manželstva,

príbuzenský vzťah medzi predkami a potomkami, ako aj medzi súrodencami, to isté platí o príbuzenstve založenom osvojením

nedostatok veku, ak ide o maloletého staršieho ako 16 rokov a mladšieho ako 18 rokov

duševná porucha, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony

vyhlásenie o uzavretí manželstva, ktoré nebolo urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne

Ak napriek existencii niektorej z uvedených okolností vylučujúcich uzavretie manželstva dôjde k uzavretiu manželstva, považuje sa toto za vzniknuté (existujúce), a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o vyhlásení takéhoto manželstva za neplatné.

b. Manželstvo nevznikne, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva:

bolo vynútené násilím,

urobila maloletá osoba mladšia ako 16 rokov,

bolo urobené pred nepríslušným matričným úradom s výnimkou podľa § 4 ods. 2 a 3, alebo ak bolo vyhlásenie o uzavretí manželstva urobené pred nepríslušným starostom alebo primátorom alebo poslancom obecného zastupiteľstva alebo mestského zastupiteľstva,

bolo urobené pred cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou, ktorá nie je registrovaná podľa osobitného predpisu, alebo ak bolo vyhlásenie o uzavretí manželstva urobené pred osobou, ktorá nebola oprávnená vykonávať činnosť duchovného registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,

bolo urobené v cudzine pred orgánom, ktorý na to nebol určený, alebo

urobil zástupca bez platného plnomocenstva, alebo ak došlo k odvolaniu plnomocenstva podľa tohto zákona.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Manželstvo, o ktorom súd rozhodol, že je neplatné, považuje sa za neuzavreté.

O právach a povinnostiach manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch po rozhodnutí súdu o neplatnosti manželstva platia rovnako ustanovenia o právach a povinnostiach rozvedených manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch. Rozhodnutím o neplatnosti manželstva strácajú platnosť aj vyhlásenia manželov o spoločnom priezvisku, takže každý z nich je povinný užívať svoje pôvodné priezvisko.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Rozvod manželstva môže vysloviť výlučne súd. Na riešenie súvisiacich otázok možno využiť zákon o mediácii č. 420/2004 Z.z.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Návrh na rozvod manželstva, vyhlásenie manželstva za neplatné alebo vyhlásenie, že manželstvo nevzniklo sa podáva na okresný súd.
Miestne príslušný na konanie je súd, v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko ak v obvode tohto súdu má bydlisko aspoň jeden z nich. Inak je miestne príslušný všeobecný súd toho manžela, ktorý návrh nepodal. Ak takto príslušnosť súdu nemožno určiť, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.
Návrh musí obsahovať náležitosti upravené v zákone č. 160/2015 Z. z. – Civilný sporový poriadok (§ 127) a v zákone č. 161/2015 Z.z. – Civilný mimosporový poriadok (§ 25, § 26).
Z návrhu musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, a musí byť podpísané. Okrem toho má obsahovať označenie účastníkov, ich zástupcov, ak ich majú, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a musí byť zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha. Navrhovateľ je povinný pripojiť k návrhu listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Poskytovanie právnej pomoci upravuje zákon. č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.
Za konanie o rozvod manželstva sa platí súdny poplatok. Účastník konania môže požiadať o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.
Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenia páva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Voči rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia súdneho rozhodnutia.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Je potrebné podať návrh na uznanie rozhodnutia. Vecne a mieste príslušným je Krajský súd v Bratislave.
Právoplatné rozhodnutia v manželských veciach vydané po 1.5.2004 v iných členských štátoch (s výnimkou Dánska) sa uznávajú podľa Nariadenia č. 2201 /2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č.1347/2000. Rozhodnutia sa uznávajú bez osobitného konania, najmä sa nevyžaduje žiadny osobitný postup pri zmene zápisu v matrike. Zainteresovaná strana však môže požiadať o vydanie osobitného rozhodnutia o uznaní cudzieho rozhodnutia v manželskej veci. Na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia je príslušný Krajský súd v Bratislave.
Ak ide o rozhodnutia vydané v Dánsku alebo v členskom štáte pred 1.5.2004, vzniká potreba podať návrh na uznanie cudzieho právoplatného rozhodnutia v manželskej veci, ak aspoň jedným z účastníkov konania je slovenský občan. Toto konanie sa začína na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto je v cudzom rozhodnutí označený ako účastník. Na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia je príslušný Krajský súd v Bratislave.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Voči rozhodnutiu o uznaní či neuznaní cudzieho rozhodnutia možno podať odvolanie. Odvolanie sa podáva Krajskému súdu v Bratislave a rozhoduje o ňom Najvyšší súd.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Zrušenie manželstva rozvodom sa spravuje právnym poriadkom štátu, občanmi ktorého sú manželia v čase začatia konania. Ak sú manželia príslušníkmi rôznych štátov, spravuje sa zrušenie manželstva rozvodom právnym poriadkom slovenským.

Táto webová stránka je súčasťou portálu Vaša Európa.
Privítame vašu spätnú väzbu, pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 03/01/2022
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.